

Karel Logist / Gilles Korta

De dobbelstenen van het geheugen

Vertaald door Chris van de Poel

Ik heb Vlaanderen lang voor het Land van Belofte gehouden en de Vlamingen bijgevolg voor de nuntiusen van het uitverkoren volk.

Irma kwam uit Antwerpen, elk jaar in de maand augustus. Ze was een vriendin van mijn vader, een vriendin uit de tijd 'voor-de-oorlog-met-de-moffen' (een term waarvan ik wist dat ik die niet in het bijzijn van mijn moeder mocht gebruiken), een oorlog die wij gewonnen hadden met de hulp van de anderen. De man van Irma, de vriend van papa, die was naar een kamp in Polen gevoerd en was nooit meer opgedoken. Nadat Taaie Irma haar twee dochters in haar eentje in de geest van Zion grootgebracht had en eindelijk besloten had wat rust te nemen, nodigde ze zichzelf één keer per jaar uit in ons huis, 'ver van de grote stad en de bezoedeling'.

Het benauwde haar de trein te moeten nemen. Papa stuurde een taxi, die onveranderlijk aan kwam rijden op het moment dat we aan tafel gingen.

Tante Irma – zo noemden we haar op verzoek van mijn vader – tante Irma dus zat mijn moeder de hele dag op de huid. Haar vanuit een gerechtvaardigde, stilzwijgende wrok jegens het Duitse volk als een stuk vuil behandelend, legde ze mijn moeder haar tijdsindeling op, verzocht ze bij het ontbijt om warme melk in haar thee, eiste ze ijsblokjes met ananassmaak in het mineraalwater dat voor elk van haar zes maaltijden haar eetlust moest opwekken, en kwelde ze haar op nog duizend andere manieren. En mama onderwierp zich totaal, gedwee als een lam, op een wijze die ik niet van haar kende.

'Kom, help me eens even, kleine goj', koerde Irma terwijl ze me in mijn neus kneep.

Vervolgens droeg ze me op een enorme ligstoel van de ene kant van de tuin naar de andere te slepen, op zoek naar de door zonlicht overspoelde plekjes.

Gretig deed ze zich te goed aan de zon – ik zie haar ingevette huid nog voor me en herinner me hoe de middag niet wilde

Karel Logist (1962), zeer actief in het literaire leven in en om Luik, is een van de belangrijkste vernieuwers van de hedendaagse poëzie in Franstalig België. Zijn werk biedt een mooi evenwicht tussen de poëtische, autoreflexieve dimensie van het schrijven en de aandacht voor het eigen autobiografische ik, maar dan wel voornamelijk geprojecteerd in het verleden. Logist evocert heel mooi de kinderjaren, soms met veel humor zoals in een roman gepubliceerd onder het pseudoniem Gilles Korta *Dés d'enfance*, een boek dat Nederlandstalige lezers onvermijdelijk aan Eric de Kuyper zal doen denken.

wijken te midden van de prikkelende rook die van haar slordig uitgedrukte damessigaretten naar boven kringelde. Ze wilde uitdagen en trok in ons bijzijn meer uit dan me voor een vrouw van haar leeftijd netjes leek.

'Je zou ons land moeten zien, het is er het hele jaar door warm.'

Ik vroeg welk land. Ze antwoordde: 'Het Land van Belofte.'

'Al onze oorlogen zullen gerechte oorlogen zijn', mompelde ze, 'en dat tot het einde van de tijd, nu we eindelijk teruggekeerd zijn.'

Ik vroeg waar. Ze antwoordde: 'In het Land van Belofte.'

Ze had twee kleinkinderen, soldaten en burgers met wie ze hoog wegliep.

'Er kan geen sprake van zijn ook maar een millimeter gebied af te staan! Ze willen ons de zee in jagen. Maar ons leger zal niet toestaan dat we opnieuw verdreven worden.'

Ik vroeg waaruit. Ze antwoordde: 'Uit het Land van Belofte.'

Wanneer mijn vader haar tegensprak, werd hij voor joden-hater uitgescholden en beschuldigd van sympathie voor terroristen met geblokte hoofddoeken. Tot mijn grote verbazing incasseerde de anders zo strijdlustige papa al die beledigingen verrassend kalm.

Irma raadde me aan *Een zak vol knikkers* te lezen en later *Reïmie*. Ik was haar dankbaar: ze brachten me meer vragen dan antwoorden.

Irma zou in augustus terugkomen.